

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ ЯК СПОСОБУ ВЕДЕННЯ БІЗНЕСУ

Вальковець А.С.

Викладач кафедри економіки та управління бізнесом
Рівненський державний гуманітарний університет, Україна

В останні роки надзвичайного поширення набуває новий метод ведення бізнесу такий як електронна торгівля. Цей спосіб дає багато переваг як для підприємців так і для споживачів. Зокрема, зниження витрат на утримання торговельного персоналу, торговельних площ дає збільшення прибутку для підприємств, просування власного товару для більшої кількості покупців, істотне розширення ринку збуту товарів. Для кінцевого споживача продаж товарів в мережі Інтернет є дуже зручним за рахунок економії часу на пошук, можливості вивчити та порівняти характеристики товару у різних постачальників, вибрати найнижчу ціну на аналогічний товар, почитати відгуки, обрати для себе зручний спосіб оплати та доставки.

Дослідженню питань, пов'язаних з сутністю та специфікою функціонування електронної комерції в Україні було присвячено значна кількість наукових праць вітчизняних і зарубіжних вчених: В. Плєскач, І.Т. Балабанова, Т. Хофмана, А. Саммера, Г. Дункана, І.І. Ярова, О.Ю. Кудіна та інших.

На сьогоднішній день лідером у сфері новітніх технологій електронної комерції є США. В Україні також відбувається бурхливий розвиток електронної торгівлі товарами народного споживання, про що свідчить поява великої кількості електронних магазинів з різноманітним асортиментом товарів та послуг.

До кінця 2019 р. очікується зростання онлайн-продажів в світі на 17-18%, в той час як зростання продажів традиційного роздрібу – на рівні близько 5%, 67% українських інтернет-користувачів відвідують сайти, що працюють в сфері електронної комерції [1].

До трійки найбільш відвідуваних сайтів України входять:

- OLX.ua (40,4% користувачів);
- Rozetka.com.ua (32,5%)
- Prom.ua (26,5%)

За даними групи компаній EVO (Prom.ua, Bigl.ua і Crafta.ua), протягом останніх місяців, спостерігається постійне зростання попиту на товари українського виробництва. Найчастіше замовляють одяг, особливо, для жінок і дітей [2]. Що є позитивним моментом для підтримки вітчизняного виробника.

У найближчому майбутньому можливий прихід на наш ринок нових учасників і вихід українських майданчиків на міжнародний рівень. Це означає, що конкуренція посилиться, а гравці будуть пропонувати користувачам кращі умови для здійснення покупок онлайн.

Найбільшим досягненням України в сфері електронних закупівель стало запровадження системи ProZorro, яка цього року є обов'язковою для усіх держзамовників. Завдяки системі ProZorro бізнес цього року заробив майже 60 млрд. грн, а бюджет отримав понад 8 млрд.грн.

Проте електронна комерція має також багато проблем та недоліків.

1. Проблеми безпеки. Разом з зростанням об'ємів ринків електронної комерції зростає і кількість комп'ютерних злочинців. Остерігаючись великих фірм, що мають надійні системи безпеки, комп'ютерні злочинці, в першу чергу, атакують невеликі

інтернет-магазини та їх клієнтів.

2. Обмеження прав споживача, оскільки споживачі не мають змоги в повній мірі пересвідчитись у якості товару чи послуги доти, доки вони не будуть доставлені

3. Велика кількість непрофесіоналів серед фірм, що діють у галузі електронної комерції. Ажіотаж щодо електронної комерції призвів до того, що в цю галузь подалася велика кількість непрофесійних суб'єктів.

4. Високий рівень недовіри до електронної комерції серед споживачів. Значна частина споживачів товарів та послуг електронної комерції просто ще не звикли до нових методів та технологій.

Вирішення частини проблем вбачається в активному впровадженні норм Закону України «Про електронну комерцію» № 675-VIII від 03.09.2015 р., [3] що регулює дану сферу діяльності: введено положення про захист персональних даних, на покупця розповсюджено правовий режим Закону України «Про захист прав споживачів», що підвищить рівень довіри до онлайн-продажів. Навчання фахівців у даній сфері забезпечить професійну підтримку підприємств у веденні електронного бізнесу. Найбільшою потребою ринку електронної комерції в Україні є налагодження недорогої та якісної логістики. Необхідне запровадження роботи трьох-чотирьох операторів доставки, в конкуренції між якими сформується ринок перевезень з високим рівнем обслуговування і прийнятними цінами.

У найближчі роки інтенсивний розвиток електронної комерції продовжиться навіть на ринках розвинених і економічно стабільних країн, не кажучи вже про країни СНД та інші ринки, що розвиваються. При цьому розширення аудиторії покупців передбачається як за рахунок звичних, так і шляхом збільшення зростання за рахунок нових каналів, таких як мобільні пристрої [1].

Список використаних джерел:

1. Електронна комерція в Україні: цифри і факти [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://webexpert.com.ua/ua/elektronna-komertsiya-v-ukrayini-2016>.
2. Цифровий рік: успіхи і невдачі в українському e-commerce за 2021-й [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://rau.ua/uk/economika/rozvitok/uspehi-provaly-e-commerce/>.
3. Закон України «Про електронну комерцію» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/675-19>.